Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Давлатбекзода Вайсиддин Давлатбек дар мавзуи “Шароитҳои педагогии рушди ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ ва оила”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D010100 - Таълим ва тарбияи томактабӣ (6D010101 - Назария ва методикаи таълиму тарбия (вобаста аз соҳа ва сатҳи таҳсилот) – 6D010101.01 - Назария ва методикаи таҳсилоти томактабӣ) пешниҳод шудааст

Таҳқиқоти диссертатсионии Давлатбекзода Вайсиддин Давлатбек дар мавзуи “Шароитҳои педагогии рушди ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ ва оила” дар он зоҳир мегардад, ки масъалаҳои марбут ба тарбия ва маърифати кӯдакону наврасон аз давраҳои бостонӣ таваҷҷуҳи муҳаққиқон, файласуфон ва тамоми мутафаккиронро ба худ ҷалб карда буданд. Тарбия асосан ҷараёни ҳадафмандонаи муназзам ва мантиқан пайгиронаи ташаккул ва таҳаввули ҷисмонию ақлонии кӯдаконро ифода намуда, инчунин сатҳи сифат ва бароҳандозии раванди ҳамкории фаъолияти муассисаҳои таълимии томактабӣ ва волидонро ба танзим медарорад.

Доир ба масъалаи мазкур қисме аз классикони форсу тоҷик осори гаронарзише аз худ боқӣ гузоштаанд. Ақидаҳои педагогии Унсурулмаолии Кайковус, шайхурраис Абуалӣ Ибни Сино, Имом Муҳаммади Ғаззолӣ, Саъдии Шерозӣ, Насриддини Тӯсӣ, Абдураҳмони Ҷомӣ, Муҳаммад Ҳусайн Толиби Пурӣ, Аҳмади Дониш ва амсоли инҳо дар тарбияи насли наврас ҳамчун манбаи боэътимоди назарӣ эътироф шудаанд ва дар шароити кунунӣ аҳамияти воқеии худро нигоҳ медоранд.

Дар ин робита аз ҷониби муҳаққиқ пешниҳодҳои зерини илмӣ ироа шудааст:

1. Сифати идоракунии ҳамкории байни муассисаҳои томактабӣ ва оилаҳо санъати муносибгардонии шарикии ҳамаи иштирокчиён мебошад, ки бо амалияи огоҳона ба натиҷаҳои муҳим ноил мешаванд. Дар ин раванд шахсони калидӣ мураббиён, волидон, фарзандон ва маъмурияти муассисаи таълимӣ мебошанд. Ҳар яки онҳо ба фаъолияти васеъ саҳми беназири худро мегузоранд, ки ҳадафи он на танҳо омода кардани кӯдакон ба мактаб, балки ҳамгироии ҳамоҳангии онҳо ба муҳити иҷтимоӣ мебошад. Ин ҳамкорӣ синергияи дониш, таҷриба ва муҳаббат аст, ки дар он овози ҳама дар як парда садо медиҳад ва барои пешрафт ва рушд ҷой фароҳам меорад. Онҳо якҷоя таҳкурсии мустаҳкам мегузоранд, ки дар он эътимоди кӯдакон, омодагӣ ба мушкилоти нав ва қобилияти мутобиқ шудан ба ҷаҳони атроф ташаккул меёбад. Муносибати байни ин иштирокчиён як раванди муттасилест, ки сифати он ба тақдири кӯдакон таъсир мерасонад ва дар ояндаи онҳо осори пурмазмун мегузорад. Кӯшишҳои муштарак лаҳзаҳои оддиро ба қадамҳои пурмазмун ба сӯи дастовардҳои бузург табдил медиҳанд.

2. Дар ин замина, ҷанбаи муҳим ташкили муколамаи ошкоро ва боэътимод байни ҳамаи иштирокчиён мебошад. Мураббиён ва волидон бояд на танҳо маълумотро мубодила кунанд, балки бо дарки ниёзҳо ва хусусиятҳои инфиродии ҳар як кӯдак ба ҳамдигар фаъолона гӯш диҳанд. Ин ҳамкорӣ ҳарду ниҳодро - ҳам педагогӣ ва ҳам оилавиро ғанӣ мегардонад ва фазоеро фароҳам меорад, ки дар он кӯдак худро дар ҳифозат ва бехатар ҳис мекунад.

3. Чорабиниҳо ва лоиҳаҳои муштарак ба таҳкими робитаи байни оилаҳо ва муассисаҳои таълимӣ мусоидат мекунанд. Масалан, таҷлили ҷашнвораҳо, семинарҳо ва вохӯриҳои мавзуӣ ба ҳамкории амиқтар ва наздикшавии иштирокчиёни раванди педагогӣ мусоидат мекунанд. Чунин ташаббусҳо раванди таълимро тавассути ҷалби кӯдакон ба ҳамкории фаъол ва рушди эҷодкории онҳо шавқовартар ва пурмазмунтар мекунанд.

4. Идоракунии босифати ҳамкорӣ дар таълими барвақтии кӯдакон барои мутобиқсозии иҷтимоии кӯдакон ва ҳаёти муваффақиояндаи онҳо заминаи мустаҳкам фароҳам меорад. Навсозии доимии усулҳо ва равишҳо дар ин шарикӣ ба ташаккули муҳити мусбати таълимӣ мусоидат мекунад, ки дар он ҳар як кӯдак метавонад дар ҷаҳон рушд кунад, омӯзад ва ҷои худро пайдо кунад.

Мавзуи барои таҳқиқоти диссертатсионӣ интихобнамудаи довталаб Давлатбекзода Вайсиддин Давлатбек аз он шаҳодат медиҳад, ки дар шароити муосир бениҳоят мубраму муҳим ва дорои аҳамияти махсуси назариявию амалӣ буда, дар ҷараёни кор методҳои санҷидашуда, аз қабили мушоҳидаи педагогӣ, пурсишнома ва таҷриба истифода шуданд, ки ба даст овардани натиҷаҳои объективӣ ва боэътимод мусоидат намуданд. Аҳамияти амалии таҳқиқотро натиҷа ва дастовардҳои кори озмоишӣ, заминаи психологӣ-педагогӣ, сифати идоракунӣ, ҳамкории педагогии муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ ва волидон ташкил дода, роҳҳои ҳамкории мутақобиларо фаро мегирад. Аз ин рӯ, натиҷаҳои таҳқиқотро дар муҳити кӯдакистон ва оила бо истифода аз технологияи педагогии тавсифшуда амалӣ кардан мумкин аст.

Натиҷаҳои бадастомада ҳангоми омӯзиши фанҳои “Психологияи бачагона”, “Психологияи муносибатҳои оилавӣ” ва дигар фанҳои тахассусӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбии самти омӯзгорӣ истифода кардан ба мақсад мувофиқ аст. Маҳсули рисолаи мазкурро баҳри омодасозии босамари кормандони муассисаҳои томактабӣ, оилаҳо, донишҷӯён, шунавандагони курсҳои такмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони муассисаҳои томактабӣ, баланд бардоштани маърифати тарбиявии волидон вобаста ба шаҳр ва минтақаҳои ҷумҳурӣ мавриди истифода қарор додан мумкин аст.

Арзёбии натиҷаҳои диссертатсия ва таҳқиқоти таҷрибавӣ-озмоишии баргузорнамудаи довталаб бо мавқеъҳои назариявие, ки дар илми педагогикаи муосир тасдиқ шудаанд, муқоиса гардида, асоснокии

маълумоти бадастомадаро тақвият бахшиданд. Навгонии илмии таҳқиқот асоси илмиву воқеӣ дошта, баҳсангез нестанд.

Тартиби таҳияи автореферат ба талаботи Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории авторефератҳо барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯйи ихтисос, номзади илм ва доктори илм ва мақолаҳои илмии чопшуда мувофиқ буда, тасаввуроти аникро доир ба моҳияти таҳқиқоти гузаронидашуда ва натиҷаҳои бадастовардаи муаллиф медиҳад.

Кори таҳқиқотии Давлатбекзода Вайсиддин Давлатбек дар мавзуи "Шароитҳои педагогии рушди ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ ва оила", ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D010100 - Таълим ва тарбияи томактабӣ (6D010101 - Назария ва методикаи таълиму тарбия (вобаста аз соҳа ва сатҳи таҳсилот) – 6D010101.01 - Назария ва методикаи таҳсилоти томактабӣ) ба талаботи Низомнома оид ба Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдиқ шудаанд, ҷавобгӯй буда, муаллифи он сазовори дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D010100 - Таълим ва тарбияи томактабӣ (6D010101 - Назария ва методикаи таълиму тарбия (вобаста аз соҳа ва сатҳи таҳсилот) – 6D010101.01 - Назария ва методикаи таҳсилоти томактабӣ) мебошад.

Муқарриз:
Номзади илмҳои педагогӣ,
Сардори раёсати таҳсилоти миёнаи
касбии Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ
ва миёнаи касбии назди Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон Б.Маҳмадализода

03.02.2025

Маълумот барои тамос:
Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Душанбе, кӯчаи Варзишгарон 6. Тел.937.43.48.74; E-mail: bobojon-1974@mail.ru

Имзои Б.Маҳмадализодаро тасдиқ мекунам.

Мудири шуъбаи кадрҳо, котибот ва
корҳои махсуси Кумита оид ба таҳсилоти
ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди
Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Д. Назарзода